SUOMEN
OLYMPIAKOMITEA

Suomen Olympiakomitean näkemyksiä Valtioneuvoston selonteosta YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta.

Teema: Vesi, ympäristönmuutos, arjen muutos

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan kuuleminen
19.3.2025

Karoliina Ketola, Olympiakomitea

Kysymykset

- Millä tavalla ilmaston- ja ympäristönmuutos mahdollisesti ja todennäköisesti tulevat muuttamaan ihmisten liikkumista, liikuntaa ja urheilua, etenkin veteen, lumeen ja jäähän liittyvien muutosten takia.
- Minkälaisia muutoksia on odotettavissa ja keiden arkeen ne erityisesti vaikuttavat?

Näkemyksiä koottu

- Suomen Hiihtoliitto
  - Lumilajiliittojen lumiolosuhteiden (lumivarmuus) ja lumiliikuntapaikkojen nykytilanneselvitys sekä pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelma (2023. Suomen Hiihtoliitto ry, Ski Sport Finland ry, Suomen Ampumahiihtoliitto ry ja Suomen Lumilautaliitto ry)
- Suomen Latu
- Suomen Uimaopetus- ja hengenpelastusliitto
- Suomen Melonta- ja Soutuliitto
- Espoon ja Vantaan kaupungit

Ilmastonmuutos vähentää talviaikaan kaikkien käytettävissä olevia, turvallisia ja saavutettavia liikuntamahdollisuuksia.

Vaikutukset

- Lumiliikunta: kauden pituus, lähiladut ja muut lähiliikuntaolosuhteet, koululiikunta
- Jääliikunta: luonnonjääratojen kauden pituus/poistuminen, jääolosuhteiden heikkeneminen, turvallisuus (kohonnut talvihukkumisriski), matkaluisteluradat ja jääladut poistuvat
- Vesistöissä tapahtuva liikunta: avovesikauden piteneminen, uimaveden laadun heikentyminen, hellekaudet lisäävät vesillä oloa (kohonnut hukkumisriski)
- Muu ulkoilu ja ulkoliikunta: liukkaus ja tapaturmariski, joidenkin lajien (ulko)kauden pidentyminen

Sopeutuminen

- Lumetusmahdollisuudet, lumivarmuuteen liittyvä osaaminen, rullahiihtoradat
- Tekojäät
- Varusteiden kehittyminen parantaa jää ja avovesilajien turvallisuutta

Muutokset ja sopeutuminen

- Lumella liikkumisen kausi lyhenee
- Lähilatujen ja muiden lumilähiliikuntapaikkojen käyttömahdollisuuksien väheneminen
- Lumella liikkumisen mahdollisuudet turvataan yhä enemmän keskitettyjen olosuhteiden kautta, joissa lumivarmuus ja kauden pituus voidaan turvata keinolumen ja säilölumen avulla
- Käyttöaktiivisuus lumetetuilla laduilla suurta – Hyvinvointi, matkailu ja urheilu
- Keinolumetuksen ja -säilönnän tarve kasvaa (kalusto, valmius, osaaminen – vaikutus kestävyyteen ja kustannuksiin)
- Maailmanlaajuisesti tarkasteltuna Suomi on lumivarma kohde. Lisää houkuttelevuutta matkailu- ja tapahtumajärjestämiskohteena.
- Lumilajiliitot lisäävät yhteistyötä ja edistävät yhteistä olosuhdestrategiaa

Vaikutusten kohdentuminen

- Vaikutusta kaikkien yhteiskuntaluokkien ja ikäryhmien liikkumiseen
- Tällä hetkellä suomalaisista noin 30 % hiihtää vuosittain, osallistumisosuus on suurin Pohjois- ja Itä-Suomessa.
- Väestö ja hiihdon aktiiviharrastajat keskittyvät eteläiseen Suomeen.
- Suorituspaikoille kulkeminen ja saavutettavuuden parantaminen
- Olosuhteiden maksullisuuden vaikutus -> kuntien rooli ja linjaukset keskeisiä

Kuntien rooli

- Ilmastonmuutos vaikuttaa toimintaamme jo nyt. Kiinnitämme asiaan huomiota ennakoivasti jo liikuntapaikkasuunnittelussa. (Espoo Liikkuu 2040)
- Kunnat investoivat talvilajien harrastamiseen koko kansan liikuntana
- Ladut ja tekojääradat ovat suosittuja ja odotettuja liikuntapaikkoja
- Hiihto-olosuhteiden toteuttaminen on kustannustehokasta (kävijälaskuridata)
- Kehittämistarpeena lumetus uusiutuvalla energialla ja vielä nykyistä tehokkaammin
- Lumetettavien alueiden lisääminen kolmesta viiteen 2025 -> 2040

Kiitos!

karoliina.ketola@olympiakomitea.fi